

וּבְגִין כֵּה, מַאֲרֵבָע רֹוחֶות בּוֹאִי הָרוּת, מַאיְנוֹן אַרְבָּע רֹוחֶין דָּגָן עָדוֹן, דָּאַתְלָבָשָׂא וְאַתְצִירָת בְּהָגִי, וְהַשְּׁתָּא טֻול הָאִי קִיטָּרָא דְכַתְבָּא וַיַּל לְאַרְחָה, וְהַב לִיה לְחַבְרִיא.

אתא רַבִּי אַלְעָזָר, וְאַינְנוּ חַבְרִיא, וְנִשְׁקוֹהוּ בְּרִישִׁיה, אָמַר רַבִּי אַלְעָזָר, בְּרִיךְ רְחַמְנָא, דְשָׁדָךְ הַכָּא, דְוַדָּאִי דָא הוּא בְּרִיךְ רְמָלָה, וְקַוְדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא אָזְמִין לְפּוּמִי הָאִי קְרָא. יְהָב לְזֹן הַהּוּא קִיטָּרָא דְכַתְבָּא, כַּיּוֹן דְגַטְלָל לִיה רַבִּי אַלְעָזָר, וְפִתְחָה לִיה, נַפְקָא אַפְיוֹתָא דְאַשָּׁא, וְאַסְתָּר לִיה, חַמָּא בֵּיה מָה דְחַמָּא, וְפִרְחָמָן יְדוֹי.

בְּכָה רַי אַלְעָזָר, וְאָמַר מָאן יְכִיל לְקִיְמָא בְּגַנְזִיא דְמַלְפָא, (תהלים ט"ז) ה' מֵי יְגֹור בָּאַהֲלָךְ מֵי יְשִׁפּוֹן בְּהָר קָדְשָׁה. וּבָאָה הָאִי אַזְרָחָא, וְהַהִיא

לשון הקודש

בָּאָחָר, וְאָתָה רֹוח מַצְטִירָת וּמַתְלָבָשָׂת בְּרָאָשוֹ. אָמַר רַבִּי אַלְעָזָר, בְּרוּךְ הָרְחָמָן שְׁשָׁלָחֵךְ לְכָאָן, שְׁוֹנָאִי וְהוּא בְּרוּךְ הָדָבָר, וְהַקְרֹושׁ בְּרוּךְ הוּא הַזּוֹםִין לְפִי פָסּוֹק וְהָ. נְתַנְן לְהָם אָתוֹן צְרוּר בְּתָבִים. כַּיּוֹן שְׁגַטְל אָתוֹן רַבִּי אַלְעָזָר וְפִתְחָה אָתוֹן, יָצָא חָדָר אָשׁ וְהַקְיָפוֹ. רְאָה בּוּ מָה שְׁרָאָה, וְפִרְחָמָן מִידָּיו.

בְּכָה רַבִּי אַלְעָזָר וְאָמַר, מַי יְכִיל לְעַמְדָה

לְדַרְבָּה, וְתַנְן אָוֹתָם לְחַבְרִים.

שְׁעַתָּא דְאַעֲרָעָנָא בָּהּ . וְמֵהַהְיוֹא יוֹמָא הָזָה חֶדְיִ רַבִּי אַלְעֹזֶר , וְלֹא אָמַר בְּלוּם לְחַבְרִיאָ, עַד דְהַזּוֹ אַזְילִי , פָגַעַ בְּחֶדְבִּירָא דְמִיאָ, קַיִמּוּ עַלְיָה , וְשַׁתּוּ מִן מִיאָ.

אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר , זַפְאָה חַוְלָקִיהּוֹן דְצַדִּיקִיאָ, יַעֲקֹב עַרְקָה מִקְמֵי אֲחֹוי , וְאַזְדְמָנוּ לִיהְ בִּירָא , כִּיּוֹן דְבִירָא חָמָא לִיהְ , מִיאָ אַשְׁתָמֹדָעָה לְמִאִירִיהּוֹן , וְסַלְקוּן לְגַבִּיהְ , וְתַהְזֵה בְחֶדְדִית , וְתַפְנוּ אַזְדְוּגָת לִיהְ בַת זָגִיהְ . מְשָׁה עַרְקָה מִקְמֵי פְרֻעה , וְאַזְדְמָנוּ לִיהְ הַהְזָא בִּירָא , וּמִיּוֹן חָמָי לִיהְ , וְאַשְׁתָמֹדָעָה לְמִאִירִיהּוֹן , וְסַלְקוּן לְגַבִּיהְ , וְתַפְנוּ אַזְדְוּגָת לִיהְ בַת זָגִיהְ .

מָה בֵין מְשָׁה לְיַעֲקֹב , יַעֲקֹב בְתִיב בֵיהְ , (בראשית כ"ט) נִזְהִי בְאֵשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רְחֵל וְגוֹ . נִיגַשׁ יַעֲקֹב וִיגַל אֶת הָאָבָן וְגוֹ . מְשָׁה מָה בְתִיב בֵיהְ , וַיַּבּוֹאוּ הַרְזָעִים וַיָּגַרְשׁוּם וַיָּקְם מְשָׁה וַיּוֹשִׁיעַן וְגוֹ .

לשון הקידוש

אותו, הרים נודעו לאֲרוֹנֵיכם ועלו אליו ושםחו עמו, ושם הַזְדָוָנָה לו בַת זָגִיהְ מְשָׁה בְרָה מִלְפָנֵי פְרֻעה וְהַזְדָמָנָה לו אַזְדְוּגָת בָאָר, וְהַמְרָא אַזְתָו וְנוֹדָעָה לְאֲרוֹנֵיכם וְעַלְוָאָלִיּו, וּשְׁמַה הַזְדָוָנָה לו בַת זָגִיהְ .

בְגַנְגִי הַפְלָה, (תהלים ט) ה' מֵי נִגּוּר בְאַהֲלָךְ מֵי יִשְׁכַן בְהָר קָדְשָׁה. אֲשֶׁרִי דָרָךְ וּוּאַזְתָה שָׁעָה שְׁפָגְשָׁתִי אַזְתָה. וּמְאֹתוֹ יּוֹם הַיְהָ שְׁמָה רַבִּי אַלְעֹזֶר, וְלֹא אָמַר בְלִים לְחַבְרִים. עַד שְׁחוּ הַזְולָכִים, פָגַשׂוּ בָאָר מִים אַחֲתָה. עַמְדוּ עַלְיהָ וְשַׁתּוּ מִן הַמִים.

מָה בֵין מְשָׁה לְיַעֲקֹב ? בַיַּעֲקֹב בְתִוב (בראשית כט) נִזְהִי בְאֵשֶׁר אֲלֹנָר, אֲשֶׁרִי חַלְקָם של הַצָּדִיקִים. יַעֲקֹב בְרָה מִלְפָנֵי אֲדֹנִי, וְהַזְדָמָנָה לו בָאָר. כִּיּוֹן שְׁהַבָּאָר רַאֲתָה

בודאי ידע הוה משה, כיון דחמא מיא דסלקיין לגביה, דתפונ תזדמן ליה בת זוגיה. ותו, דהא רוח קדשא, לא אתעדי מגיה לעלמיין וביה הוה ידע, דצפורה תהוי בת זוגיה. אמר משה, ודאי יעקב אתה להבא, ומיא סליקו לגביה, אזדמן ליה בר נש דאנכנייש ליה לביתיה, ויהב ליה כל מה דאצטראיך. אנא אוף הבי.

אמר ההוא בר נש, הבי אוליפנא, דיתרו פומר דבובקים ומזרות הוה. כיון דחמא דבובקים ומזרות לית בה ממש. אתפרש מפולחנא דיליה. כמו עמא ונדהו. כיון דחמו בניתיה, הו מתרבן לוון, דהא בקדמיה אינון הוו רעאן עאגיה. כיון דחמא משה ברוח קדשא, דעל מלאה דבובקים ומזרות הו עבדי, מיד ניקם משה

לשון הקידש

כח.

אמר אותו האיש, כד למדני, שיתרו היה במר לבובקים ומזרות. כיון שראה שפוכבים ומזרות אין בהם ממש, נפרד מעבודתת. אם העם ונדהו אותו. כיון שראו את בנותיו, היו מנזרים אותם, שרהי בהתחלה הוו רועות צאנו. כיון שראה משה ברוח הקדש שעיל דבר של כוברים ומזרות הוו עושים כה, מיד –

כתב במשה? ויבאו הרעים ויירשוום ויקם משה ויושען וגנו. בודאי שמשה היה יורע, שבינו שראה מים שעולים אליו, שם תזדמן לו בת זונה. עוד, שרاري רוח הקדש לא זהה מפניו לעולמים, ובה היה יורע שצפורה תהיה בת זונה. אמר משה, ודאי יעקב בא לבאן והם עלו אליו, והזדמן לו אַרְם שהבנישו לبيתו ונתקן לו כל מה שאריך, אף אני

וַיֹּשְׁעָן וַיִּשְׁקֵךְ אֶת צָאָנָם. וְאַתְּעָבֵיד קְנָאָה לְקוֹדְשָׁא
בָּרִיךְ הוּא בְּכָלָא.

אמָר לֵיה רַבִּי אַלְעָזֶר, אֲנָתְּ לְגַבֵּן, וְלֹא יַדְעַנָּא (דף י"ד ע"א) שְׁמֶךְ. אָמָר, אֲנָא יוֹעֵז בֶּן יַעֲקֹב. אֲתָּו
חֶבְרִיא וּנְשֻׁקּוּהוּ, אָמָרוּ, וְמָה אֲנָתְּ לְגַבֵּן, וְלֹא הוּינָן
יַדְעַנָּן בָּהּ. אָזְלוּ בְּחַדָּא כָּל הַהוּא יוֹמָא לְיוֹמָא
אַחֲרָא אַזְפּוּהוּ תְּלַת מִילִין, וְאַזְילֵל לְאוֹרְחִיה.

וְתָאָמְרָנוּ אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. (שמות ב') רַבִּי חַיָּא
אָמָר, הָא אַוְקְמוּהָ חֶבְרִיא, דְגַנְגַנְצָא
בָּהוּ רֹוחַ קָדְשָׁא, וְאָמָרוּ, וְלֹא יַדְעַו מָה אָמָרוּ. לְבָרְךָ
נְשָׁה, דְהֹתָה יִתְיַבֵּב מִדְבָּרָא, וְהֹו יוֹמִין דְלֹא אָכְלֵ
בְּשָׂרָא. יוֹמָא חַד אַתָּא דּוֹבָא לְגַטְלָא חַד אִימְרָא,
עַרְקָא אִימְרָא, וְדּוֹבָא אַבְתְּרִיה, עַד דְמָטוֹ לְגַבֵּי
הַהוּא בָּר נְשָׁה לְמִדְבָּרָא, חַמָּא אִימְרָא, וְאַתְּקִיףּ בֵּיהֶ
וּשְׁחַטְתִּיהֶן וְאָכְלֵבָשָׂרָא.

לשון הקודש

וַיִּקְםֵה מֹשֶׁה וַיֹּשְׁעַן וַיִּשְׁקֵךְ אֶת צָאָנָם, וְתָאָמְרָנוּ אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. רַבִּי חַיָּא
אָמָר, הָרִי בָּאַרְוָה חֶבְרִים, שְׁנָצְנָצָה בְּתָן
רוֹחַ הַקְּדָשָׁה, וְאָמָרוּ וְלֹא יַדְעַו מָה אָמָרוּ.
לְאִישׁ שְׁחִיה יוֹשֵׁב מִדְבָּרָה, וְהָיו יָמִים
שְׁלָא אָכְלֵבָשָׂר. יוֹם אַחֲרֵבָא דָבָר לְטַל
יַעֲקֹב. בָּאוּ חֶבְרִים וּנְשֻׁקּוּהוּ. אָמָרוּ, וְמָה
אֲתָּה אַצְלָנוּ, וְאָנוּ לֹא הַיִּנוּ יוֹדָעִים אָוֹתָה?
חָלְבוּ בְּאַחֲד בְּל אֶתְהוּ הַיּוֹם, וְלֹיּוּם אַחֲרֵלָו
אָתוּ שֶׁלְשָׁה מִילִין, וְהַלְךְ לְדַרְפָּא.

דָבָר אחר (שמות א') וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתַח וַיֹּאמֶר, (שיר השירים א') שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאָה וְנוֹ', שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאָה, דָא בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל, דָהִיא שְׁחוֹרָה מִן גָּלוֹתָא, וְנָאָה, דָהִיא נָאָה בָּאוּרִיתָא, וּבְפְקוּדִין, וּבְעוּבְדִין דְבָשָׁרוֹן. בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם, דָעַל דָא, וְפָאֵין לִירְתָּא הַיְוָשָׁלָם דְלָעִילָא. כְּאַחֲלִי קָדָר, אֲף עַל גַּב דָהִיא קֹדֶרֶת בְּגָלוֹתָא, בְּעוּבְדִין הִיא בִּירְיעוֹת שְׁלָמָה, בִּירְיעוֹת, דְמַלְכָא דְשַׁלְמָא כֹּלָא דִילִיה.

רַבִּי חִיא רַבָּא, הָזָה אֹזֵל לְגַבֵּי מִאִרְיָהוּן דְמַתְגִּיטָא, לְמַיְלָתִ מַנִּיחָה. אֹזֵל לְגַבֵּי רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְחַמְאָה פְּרָגּוֹד חָד, דָהִיא פְּסִיק בְּבִיתָא. תָּוה רַבִּי חִיא, אָמֶר, אָשָׁם מֶלֶה מִפְוָמִיה מְהֻכָּא.

לשון הקודש

דבר אחר וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּמַעַשִּׁים הִיא בִּירְיעוֹת שְׁלָמָה, בִּירְיעוֹת רַבִּי יְהוֹדָה פָּתַח וַיֹּאמֶר, (שיר א') שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאָה וְנוֹ'. שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאָה - וְבְנֵסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁחוֹרָה מִן הָגָלוֹת. וְנָאָה - שְׁהִיא שְׁחוֹרָה לְבָעֵלי הַמְשֻׁנָּה לְלִמְדָה מִקְהָם. הַלְּךָ לַרְבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְרָאָה פְּרָגּוֹד אֶחָד שְׁרִיחָה מִפְסִיק בְּבִית. תָּמה רַבִּי חִיא. אמר, אָשָׁם לְרַשְׁת אֶת יְרוּשָׁלָם - שָׁעַל וְכָאִים קָדָר - אֲף עַל גַּב שְׁהִיא קֹדֶרֶת בָּגָלוֹת,

שֶׁמֶע דהוה אמר, (שיר השירים ח) ברכה דודי ורמה לך
לצבי או לעופר האילים. כל בפסוף
רכסיפו ישראל (מקמייה) מקודשא בריך הוא, דאמר
רבי שמעון, תאותם של ישראל, שיחיה הקדוש
ברוך הוא לא חולך ולא מתרחק, אלא בורחה בצבי
או בעופר האילים.

מאי טעם, אמר רבי שמעון, אין היה בעולם
עשה כמו הצבי או בעופר האילים, בזמן
שהוא בורה חולך מעט, ומחריר את ראשו
למקום שיצא ממנה, ולעולם תמיד הוא מחריר את
ראשו לאחוריו. כך אמרו ישראל, רבונו של
עולם, אם אני גורמים שתסתלק מבינינו, ידי
רצון, שתברח כמו הצבי או כמו עופר האילים,
שהוא בורה ומחריר את ראשו למקום שהגית,

לשון הקודש

שמע שיחיה אומר, ברכה דודי ורמה לך
לצבי או לעופר האילים. כל הפסוף
שבוספים ישראל (מלפני) מהקדוש ברוך
הוא, הוא שאמר רבי שמעון, תאותם
של ישראל שיחיה הקדוש ברוך הוא לא
חולך ולא מתרחק, אלא בורה בצבי או
בעופר האילים.
מה הטעם? אמר רבי שמעון, אין היה

הַדָּא הוּא דְבָתִיב, (ויקרא כ"ז) וְאֵף גַם זוֹאת בְּחִזּוֹתָם בְּאָרֶץ אֲיַבְּיהָם לֹא מִאִסְתִּים וְלֹא גֻּלְתִּים לְכָלוֹתָם. דָּבָר אַחֲרָה, הַצְבִּי בְּשֶׁהָזָא יִשְׁן, הוּא יִשְׁן בְּעַזְן אַחֲת, וְהַאֲחַרְתָּה הוּא גַּעֲור, כֵּד אָמָרוּ יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוֹש בָּרוּךְ הוּא, עַשְׂתָּה בָּמוֹ הַצְבִּי, שְׁהַגָּה לֹא יִנוּם וְלֹא יִשְׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

שְׁמַע רַבִּי חַיָּא וְאָמָר, אֵי עַלְאַיִן (פסקין) עַסְקִין בְּבִיתָא, וְאֵنָא יִתְיַב אַבְרָאי, בְּבָה. **שְׁמַע** רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמָר, וְדָאי שְׁכִינַתָּא לְבָרָא, מִאן יִפּוֹק. אָמָר רַבִּי אַלְעֹזֶר בְּרִיה. אֵי אֵנָא קָלִינָא, (בחיליא) לֹא קָלִינָא דָהָא שְׁכִינַתָּא בְּרָא מִנְנָא, לִיעַול שְׁכִינַתָּא, וְתִיחַנוּ אַשְׁתָּא שְׁלִימַתָּא. שְׁמַע קָלָא דָאָמָר, עַד לֹא סְמִכִּין אָסְטָמָכוּ, וְתַרְעֵז לֹא אֲתָהָקָנוּ, וּמְזוֹטְרֵי (נ"א ומטוורי) דְבוֹסְמָמָיא דְעַדְנוּ דְבָעַזְנוּ הַזָּא, לֹא נְפָק ר' אַלְעֹזֶר.

לשון הקודש

ומחויר את ראשו למקום שהגינה. וזה **שְׁמַע** רַבִּי חַיָּא וְאָמָר, אם עַלְיוֹנים שבתוב (ויקרא כ"ז) וְאֵף גַם זוֹאת בְּחִזּוֹתָם בְּאָרֶץ אֲיַבְּיהָם לֹא מִאִסְתִּים וְלֹא גֻּלְתִּים לְכָלוֹתָם. דָּבָר אַחֲרָה – הַצְבִּי, בְּשֶׁהָזָא יִשְׁן, הוּא יִשְׁן בְּעַזְן אַחֲת, וְהַאֲחַרְתָּה הוּא גַּעֲור, כֵּד אָמָרוּ יִשְׂרָאֵל לְקָדוֹשֶׁ-בָּרוּךְ-הוּא, עַשְׂתָּה בָּמוֹ הַצְבִּי, שְׁהַגָּה לֹא יִנוּם וְלֹא יִשְׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.